

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/219/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712210515
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3712210515.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a členov JUDr. Stanislavy Markovej a JUDr. Ľubice Bajzovej, v právnej veci navrhovateľa F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., u F. B. F., I. A. XXX, právne zastúpený Mgr. Melániou Holeščákovou, advokátkou, Advokátska kancelária Púchov, Komenského 1630/87, proti P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., Z.. Q. XXXX/XX, v konaní o vyporiadanie hodnoty členského podielu, na odvolania navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 13. februára 2013, č. k. 10C/103/2012-76, jednohlasne taktó

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 13. februára 2013, č. k. 10C/103/2012-76, bolo rozhodnuté tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť titulom vysporiadania hodnoty členského podielu k družstevnému bytu č. XX, nachádzajúcim sa v obytnom dome č. XXXX vo vchode č. XX, na X. poschodí v X. na Z.. Q., sumu XX.XXX eur do 5 rokov od právoplatnosti rozsudku a navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu titulom vysporiadania hodnoty členského podielu k družstevnému bytu č. XX, nachádzajúcim sa v obytnom dome č. XXXX vo vchode č. XX na X. Poschodí v X., na Z. Q. sumu stanovenú znaleckým posudkom. Návrh odôvodnil tým, že po rozvode manželstva s odporkyňou (rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.02.2006) právo spoločného nájmu bytu, ktorý nadobudli počas manželstva bolo zrušené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 10C 46/2009 - 20, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 11.11.2009 a súčasne bolo určené, že byt bude ďalej ako nájomca užívať odporkyňa, ktorá sa stáva výlučným členom bytového družstva bez práva navrhovateľa na zabezpečenie bytovej náhrady. K vyporiadaniu členského podielu v bytovom družstve nedošlo, preto sa navrhovateľ domáhal predmetným návrhom vyporiadania členského podielu. Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila. Potvrdila, že za trvania manželstva jej vzniklo s navrhovateľom právo spoločného nájmu a členstvo v bytovom družstve k predmetnému bytu. Navrhovateľ sa počas trvania manželstva nezaujímal o rodinu, finančne neprispieval do domácnosti a vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje. Počas manželstva odporkyňa musela splácať pôžičku na členský vklad bytovému družstvu. Finančne im vypomáhala rodina i brat navrhovateľa. Navrhovateľ jej dlhuje na výživnom na nezaopatrené deti P. a P. sumu vo výške 1.110 eur, v súvislosti s čím bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy. Zároveň odporkyňa poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, keď je samoziviteľkou rodiny s mesačným príjmom 330 eur, plus výživné a rodinné prídavky.

Výdavky má na nájom bytu 162,12 eur, káblovú televíziu 7,20 eur, inkaso 39,64 eur, stravné v škole 50 eur, lieky 35 eur, pričom na prežitie jej ostáva na troch ľudí 150 eur na mesiac. Preto navrhla, aby súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že manželstvo navrhovateľa s odporkyňou bolo právoplatne rozvedené dňa 20.02.2006 rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica pod sp. zn. 7C 204/2005 - 21 zo dňa 06.02.2006. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 10C 46/2009-20, zo dňa 16.06.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 5Co 271/2009-48, zo dňa 11.11.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.12.2009, súd rozhodol, že právo spoločného nájmu účastníkov k trojizbovému bytu č. XX, nachádzajúcemu sa v obytnom dome č. XXXX, vo vchode č. XX, na X. poschodí v X., na Z. Q. (ďalej len družstevný byt) sa zrušuje a výlučnou nájomníčkou bytu a členom družstva bude naďalej odporkyňa. Z toho dôvodu navrhovateľ žiadal, aby súd uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi titulom vyporiadania hodnoty členského podielu sumu, zodpovedajúcu jednej polovici trhovej hodnoty tohto členského podielu, tak ak bude určená jeho hodnota znaleckým posudkom. Znaleckým posudkom č. 142/2012 zo dňa 31.12.2012 znalec Ing. T. B. stanovil všeobecnú hodnotu predmetného bytu a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na sumu 55.200 eur. Na pojednávaní dňa 13.02.2013 navrhovateľ upravil svoj návrh s tým, že žiadal zaviazat' odporkyňu zaplatiť mu titulom vysporiadania hodnoty členského podielu v družstevnom byte č. XX, nachádzajúcom sa v obytnom dome č. XXXX vo vchode č. XX na 5. poschodí v X. na Z.. slobody sumu XX.XXX eur do 5 rokov od právoplatnosti rozsudku. Sumu 7.600 eur nežiadal vyplatiť. Odporkyňa ani s takto upraveným návrhom nesúhlasila. Uviedla, že nemá peniaze a tieto nebude mať ani za 5 rokov.

Okresný súd poukázal na znie ustanovení § 705 ods.2 a § 149 ods. 4,5 Občianskeho zákonníka. Podľa záverov okresného súdu je nepochybné, že hodnota práv a povinností spojených s užívaním družstevného bytu (členský podiel družstevného bytu) patrí do aktív bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Preto finančné vyrovnanie jeho hodnoty je prioritne vecou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Hodnota členského podielu sa vyporiadava v rámci celého bezpodielového vlastníctva. Ak návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v zákonnej trojročnej lehote nebol podaný na súd a nedošlo ani k vyporiadaniu dohodou, platí nevyvrátiteľná domnienka vyporiadania podľa zásad uvedených v ustanovení § 149 ods. 4 OZ a nie je možné aplikovať zásady vyporiadania podľa § 150 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k členskému podielu družstevnému bytu, ako k majetkovému právu, potom platí, že sa stáva podielovým spoluvlastníctvom, pričom podiely oboch bývalých manželov sú rovnaké. Ostáva teda spoločný s tým rozdielom, že sa podriaďuje režimu obdobne platnému pre veci v podielom spoluvlastníctve.

Podľa záverov okresného súdu v prejednávacom prípade bol spoločný nájom bývalých manželov k družstevnému bytu zrušený rozhodnutím súdu a ako výlučný nájomca a člen družstva bola určená odporkyňa. Keďže do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v tomto prípade do 20.02.2009, nedošlo k vyporiadaniu členského podielu v bytovom družstve medzi manželmi ich dohodou a ani za týmto účelom nebolo začaté pred súdom konanie, bolo potrebné, aby súd rozhodol o vyporiadaní hodnoty členského podielu v bytovom družstve. Pre toto vyporiadanie (po zrušení ich práva spoločného nájmu družstevného bytu § 705 ods. 2 druhá veta OZ) okresný súd použil ustanovenie § 149 ods. 4 OZ o vyporiadaní takzvaných ostatných majetkových práv manželom spoločných. Pri vyporiadaní súd vychádzal zo zásad pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 142 O.Z. so záväzným východiskom, že podiely účastníkov sú rovnaké. Všeobecná hodnota členského podielu k družstevnému bytu bola určená znaleckým posudkom Ing. T. B. na sumu 55.200 eur, teda 1 predstavuje sumu 27.600 eur, z ktorej sumy navrhovateľ požadoval na vyrovnanie členského podielu len čiastku 20.000 eur.

Vzhľadom na uvedené okresný súd vyhodnotil obranu odporkyne, že navrhovateľ nemá nárok na vyplatenie členského podielu z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti voči deťom a z dôvodu, že sa nikdy riadne nestaral o rodinu, ako právne neúčinnú. Rovnako odporkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keď tvrdila, že finančné prostriedky na zaplatenie členského vkladu v družstevnom byte financovala z darovaných peňazí od svojho otca. Súd po vyhodnotení všetkých dôkazov dospel k záveru, že návrh navrhovateľa podľa pripustenej zmeny je dôvodný a preto mu v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., podľa ktorého navrhovateľovi, ako úspešnému účastníkovi, vzniklo právo na náhradu trov konania. Navrhovateľ náhradu trov konania nežiadal priznať a preto mu okresný súd nepriznal náhradu trov konania.

Proti výroku rozsudku vo veci samej podali včas odvolanie obaja účastníci.

Navrhovateľ v odvolaní poukázal na znalcom určenú hodnotu členského podielu a na to, že na pojednávaní požadoval upraviť svoj návrh tak, že žiadal zaviazat' navrhovateľku zaplatiť mu 20.000 eur najneskôr v lehote do 5 rokov od právoplatnosti rozsudku. Keďže sa jeho situácia medzičasom zmenila v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, vzhľadom na jeho majetkové pomery je nútený požadovať vyplatenie hodnoty členského podielu v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Poukázal na to, že odporkyňa je spoluvlastníčkou v podiele 1/3 trávnatých porastov vo výmere 805 m², zastavaných plôch a nádvorí o výmere 672 m² a rodinného domu, postaveného na uvedenom pozemku. Preto navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že odporkyňa bude zaviazaná k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi 27.600 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa v odvolaní uviedla, že navrhovateľ bol po rozvoze manželstva obvinený a stíhaný za prečin nebezpečného vyhrážania voči nej a deťom, pričom bol vzatý do väzby. S napadnutým rozsudkom nesúhlasí a s poukazom na uvedené chce požiadať o zníženie sumy. Odporkyňa opätovne poukázala na to, že je samoživiteľkou rodiny s mesačným príjmom 330 eur, plus výživné a rodinné prídavky. Výdavky má na nájom bytu 162,12 eur, káblovú televíziu 7,20 eur, inkaso 39,64 eur, stravné v škole 50 eur, lieky 35 eur, pričom na prežitie jej ostáva na troch ľudí 150 eur na mesiac. Preto by chcela požiadať o predĺženie lehoty splatnosti z piatich rokov na dlhšie časové obdobie.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila odporkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že podľa jej názoru sa zdravotný stav navrhovateľa nezhoršil. Svoj zdravotný stav si zavinil sám zlou životosprávou. Podľa jej vedomostí navrhovateľa žíví jeho matka. Odporkyňa poukázala na to, že tiež trpí zdravotnými ťažkosťami, napriek ktorým celý život pracuje a snaží sa deťom zabezpečiť ich potreby. Navrhovateľ je od roku 1998 nezamestnaný a počas manželstva neprispieval na výdavky, spojené s chodom domácnosti. K svojmu vlastníctvu nehnuteľností uviedla, že ide nehnuteľnosti v katastrálnom území E. od F.. Drevenica je stará 60 rokov, je v zlom stave, takže jej hodnota nie je vysoká. Spoluvlastníčkami sú jej sestry, ktoré vzhľadom na ich pomery nie sú schopné navrhovateľke vyplatiť jej podiel. V závere vyjadrenia odporkyňa uviedla, že nesúhlasí s odvolaním navrhovateľa, pričom má problém vyplatiť čiastku 20.000,- eur do 5 rokov. Preto podala odvolanie vo veci samej.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov podaných odvolaní podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Na základe preskúmania rozsudku z dôvodov a v rozsahu podaných odvolaní odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správny m skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku okresného súdu a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje.

V súvislosti s aplikáciou ustanovení § 149 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka odvolací súd považuje za potrebné v súlade s názorom okresného súdu zdôrazniť, že vzhľadom na skutkové okolnosti prejednávaneho prípadu predmetom tohto konania už nemohlo byť vyporiadanie hodnoty členského podielu v tom zmysle, v akom rozsahu by tomu ktorému účastníkovi vznikol nárok na tento podiel podľa kritérií, uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka. Je pritom nepochybné, že trojročná lehota na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka márne uplynula pred podaním návrhu navrhovateľa v prejednávanej veci, z ktorého dôvodu

platí zákonná a nevyvrátiteľná fikcia nároku oboch účastníkov na hodnotu členského podielu v bytovom družstve v jednej polovici podľa § 149 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že rozhodnutím súdu bola odporkyňa určená za členku bytového družstva, vznikol jej záväzok nahradiť navrhovateľovi polovičný podiel hodnoty členského podielu v družstve. Preto v tomto konaní nebolo úlohou súdu vykonať vyporiadanie členského podielu v bytovom družstve v pravom slova zmysle, ale rozhodnúť o povinnosti odporkyne splniť svoj záväzok voči navrhovateľovi.

S poukazom na uvedené z hľadiska dôvodov odvolania navrhovateľa odvolací súd poukazuje na to, že uznesením okresného súdu zo dňa 13.02.2012, sp. zn. 10C/103/2012, vyhlásenom účastníkom na pojednávaní, proti ktorému uzneseniu nie je prípustné odvolanie podľa § 202 ods. 2 písm. f) O.s.p., bolo rozhodnuté o pripustení zmeny návrhu navrhovateľa tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť titulom vyporiadania hodnoty členského podielu k družstevnému bytu č. XX., nachádzajúcom sa v obytnom dome č. XXXX vo vchode č. XX na X. poschodí v X. na Z.. slobody sumu 20.000 eur do 5 rokov od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd poukazuje na to, že ako okresný, tak aj odvolací súd je podľa § 170 ods. 1 O.s.p. viazaný uvedeným uznesením okresného súdu o pripustení zmeny návrhu. Preto ani v tomto odvolacom konaní je neprípustné prekročiť navrhovateľom uplatnené právo na základe pripustenej zmeny jeho návrhu vo veci samej v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval dôvody navrhovateľa v odvolaní za nie rozhodujúce z hľadiska posudzovania správnosti napadnutého výroku rozsudku okresného súdu. Preto odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je nedôvodné.

V súvislosti s dôvodmi odvolania odporkyne odvolací súd opätovne poukazuje na vyššie uvedené právne závery, podľa ktorých vzhľadom na nevyvrátiteľnú právnu fikciu podľa § 149 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka v dôsledku márneho uplynutia trojročnej lehoty na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov niet pochybnosti o platnom vzniku právneho nároku účastníkov na hodnotu členského podielu v bytovom v podiele 1. Keďže sa odporkyňa stala výlučnou členkou v bytovom družstve, teda aj vlastníčkou celého členského podielu v bytovom družstve, vznikol jej zároveň, ako protihodnota nadobudnutého práva na úkor navrhovateľa, právny záväzok uhradiť navrhovateľovi polovicu zo všeobecnej hodnoty tohto členského podielu. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval ani dôvody v odvolaní odporkyne za rozhodné z hľadiska posudzovania správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu, či už v otázke výšky určenej povinnosti, ako aj z hľadiska kritérií určovania lehoty na splnenie povinnosti podľa § 160 O.s.p. Preto odvolací súd dospel k záveru, že aj odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní, potvrdil rozsudok okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže obaja účastníci boli v odvolacom konaní neúspešní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné .